

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 141/20
Luxemburgissa 19.11.2020

Tuomio asiassa C-663/18
B S ja C A / Ministère public ja
Conseil national de l'ordre des pharmaciens

Jäsenvaltio ei voi kieltää toisessa jäsenvaltiossa laillisesti tuotetun kannabidiolin (CBD) markkinointia silloin, kun se on uutettu koko cannabis sativa -kasvista eikä sen kuiduista ja siemenistä

Tämä kieltö voidaan kuitenkin katsoa perustelluksi kansanterveyden suojelua koskevan tavoitteen takia, mutta kiellolla ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi

B S ja C A ovat entiset johtajat yhtiössä, joka markkinoi ja jakelee sähkösavukkeita, joissa käytetään kannabidioliöljyä; kannabidioli (jäljempänä CBD) on hampun (tai cannabis sativan) molekyyli ja kuuluu kannabinoidiperheeseen. CBD oli käsiteltävässä asiassa tuotettu Tšekin tasavallassa siten, että siihen oli käytetty koko siellä laillisesti viljelty hampukasvi mukaan lukien lehdet ja kukat. Se tuotiin tämän jälkeen Ranskaan ja pakattiin siellä sähkösavukkeiden säiliöihin.

B S:ää ja C A:ta vastaan pantiin vireille rikosoikeudellinen menettely, koska Ranskan säännösten¹ nojalla vain hampun kuituja ja siemeniä voitiin käyttää kaupallisesti. Tribunal correctionnel de Marseillen tuomittua toisen 18 kuukauden ja toisen 15 kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen ja määrättyä molemmat maksamaan 10 000 euron sakon he valittivat tuomiosta cour d'appel d'Aix-en-Provenceen (Ranska). Tämä tuomioistuin pohtii sitä, onko Ranskan säännöstö, jossa kielletään toisessa jäsenvaltiossa laillisesti tuotetun CBD:n markkinointi silloin, kun se on uutettu koko cannabis sativa -kasvista eikä vain sen kuiduista ja siemenistä, yhteensopiva unionin oikeuden kanssa.

Unionin tuomioistuin toteaa tämänpäiväisessä tuomiossaan, että unionin oikeus ja erityisesti tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevat määräykset ovat esteenä nyt kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle.

Unionin tuomioistuin lausuu ensin kyseessä olevassa tilanteessa sovellettavista oikeussäännöistä.

Se ei sovelleta tässä yhteydessä yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevia asetuksia.² Kyseisiä johdetun oikeuden säännöksiä sovelletaan näet ainoastaan perussopimusten liitteessä I tarkoitettuihin ”maataloustuotteisiin”. Koko cannabis sativa -kasvista uutettua CBD:tä ei kuitenkaan voida pitää maataloustuotteena, toisin kuin esimerkiksi raakaa hampua. Se ei siten kuulu kyseisten asetusten soveltamisalaan.

Unionin tuomioistuin sitä vastoin huomauttaa, että koska pääasiassa kyseessä olevaa CBD:tä ei voida pitää huumausaineena, on sovellettava tavaroiden vapaata liikkuvuutta unionissa koskevia määräyksiä (SEUT 34 ja SEUT 36 artikla). Unionin tuomioistuin muistuttaa tämän johtopäätöksen tehdessään ensin, että huumausaineita markkinoivat henkilöt eivät voi vedota liikkumisvapauksien

¹ Kansanterveyskoodeksin R. 5132-86 §:n soveltamisesta kannabikseen 22.8.1990 tehty päätös (JORF 4.10.1990, s. 12041), sellaisena kuin sitä on tulkittu oikeusministerin 23.7.2018 antamassa soveltamisohjeessa nro 2018/F/0069/FD 2, joka koskee sellaisiin yrityksiin sovellettavaa oikeudellista järjestelmää, jotka tarjoavat yleisön ostettavaksi kannabistuotteita (coffee shops).

² Yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1307/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 608); maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17.12.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1308/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 671).

soveltamiseen, koska huumausaineiden pitäminen kaupan on kielletty kaikissa jäsenvaltioissa, lukuun ottamatta lääkinnällistä tai tieteellistä käyttöä varten tarkasti valvottua kauppaa.

Unionin tuomioistuin huomauttaa sitten, että kun unionin oikeudessa³ määritellään huumeen tai huumausaineen käsite, siinä viitataan erityisesti kahteen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimukseen eli psykotrooppisia aineita koskevaan yleissopimukseen⁴ ja huumausaineyleissopimukseen.⁵ CBD:tä ei kuitenkaan mainita ensimmäisessä niistä, ja vaikka toiseksi mainitun yleissopimuksen sanamuodon mukainen tulkinta voisikin johtaa CBD:n luokitteluun huumausaineeksi, koska se on kannabisuute, tämä tulkinta olisi vastoin kyseisen yleissopimuksen yleistä henkeä ja sen tavoitetta suojata ihmiskunnan terveyttä ja hyvinvointia. Unionin tuomioistuin toteaa, että tieteellisen tiedon nykytilassa – joka on otettava huomioon – kyseessä olevalla CBD:llä ei näytä olevan psykotrooppista vaikutusta tai haitallista vaikutusta ihmisten terveyteen, toisin kuin (yleisesti THC:ksi kutsutulla) tetrahydrokannabinolilla, joka on hampun toinen kannabidioli.

Unionin tuomioistuin katsoo toiseksi, että tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevat määräykset ovat esteenä kyseessä olevan kaltaiselle säännöstölle. CBD:n markkinointia koskeva kielto on näet SEUT 34 artiklassa kielletty tuonnin määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaava toimenpide. Unionin tuomioistuin täsmentää kuitenkin, että tämä säännöstö voidaan katsoa perustelluksi jonkin SEUT 36 artiklassa luetellun yleistä etua koskevan syyn takia – kuten kansanterveyden suojelua koskeva tavoite, johon Ranskan tasavalta on vedonnut, – edellyttäen, että tämä säännöstö on omiaan takaamaan mainitun tavoitteen toteutumisen ja että sillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi. Vaikka viimeksi mainitun arvioinnin tekeminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä, unionin tuomioistuin esittää tässä yhteydessä kaksi seikkaa. Se toteaa yhtäältä vaikuttavan siltä, että kielto ei koske sellaisen synteettisen CBD:n markkinointia, jolla on samat ominaisuudet kuin kyseessä olevalla CBD:llä ja jota voidaan siten käyttää viimeksi mainitun korvikkeena. Jos tämä seikka osoittautuu paikkansapitäväksi, se olisi omiaan osoittamaan, että Ranskan säännöstö ei ole omiaan takaamaan kansanterveyden suojaamista koskevan tavoitteen toteutumista johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla. Unionin tuomioistuin toteaa toisaalta, ettei Ranska ole toki velvollinen osoittamaan, että CBD on yhtä vaarallinen kuin tietyt huumausaineet. **Kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin arvioitava saatavilla olevaa tieteellistä tietoa varmistuakseen siitä, että väitetty kansanterveyteen kohdistuva todellinen vaara ei vaikuta perustuvan täysin hypoteettisiin näkökohtiin. CBD:n markkinointia koskeva kielto, joka on lisäksi muissa jäsenvaltioissa laillisesti valmistettuja ja markkinoituja tuotteita koskeva kaikkein rajoittavin kaupan este, voidaan antaa vain, jos kyseinen vaara on osoitettu riittävästi.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 43033127

³ Viittaus laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta 25.10.2004 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS (EUVL 2004, L 335, s. 8) 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

⁴ Wienissä 21.2.1971 tehty psykotrooppisia aineita koskeva yleissopimus (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 1019, nro 14956).

⁵ Vuoden 1961 huumausaineyleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna New Yorkissa 30.3.1961 tehdyn huumausaineyleissopimuksen muuttamista koskevalla vuoden 1972 pöytäkirjalla (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 520, nro 7515).

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ +32 2 2964106